

Міжнародний гуманітарний університет
Інститут права, економіки та міжнародних відносин
Кафедра державно-правових дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПРАВОВИЙ СУПРОВІД

Галузь знань	01 «Освіта/Педагогіка»
Спеціальність	014.09 – «Середня освіта (Інформатика)»
Назва освітньої програми	«Інформатика та програмування»
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
Д.ю.н., доцент Манько Денис Григорович	+380674805088	nauka2me@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Дисципліна «Основи наукових досліджень та правовий супровід» надає змогу здобувачам другого ступеня вищої освіти оволодіти спеціальними професійними компетентностями, створює перспективу розширення й поглиблення ними власного досвіду дослідницької роботи від найпростіших її форм (підготовка виступу на семінарському занятті, рефератів з конкретної дисципліни тощо) до виконання кваліфікаційних робіт та підготовки наукових публікацій.

Метою викладення дисципліни «Основи наукових досліджень та правовий супровід» є формування компетентності щодо розширення й поглиблення знань здобувачів, які навчаються за магістерською програмою, відносно теоретичних засад, методології, технологій та організації наукових досліджень, а також розвиток умінь і навичок науково-дослідної роботи, які мають реалізуватися ними при підготовці кваліфікаційних робіт.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ, ТА ДОСЯГНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.
Загальні компетентності	
ЗК5	Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення
ЗК6	Здатність розробляти та презентувати освітні проєкти, управляти ними та мотивувати виконавців на досягнення спільної мети
ЗК7	Здатність здійснювати науково-педагогічні дослідження, прогнозувати та презентувати їх результати
Фахові компетентності	
ФК2	Здатність використовувати інновації у професійній діяльності
Предметні компетентності	
ПК2	Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності
ПК4	Здатність розробляти діагностичний інструментарій та здійснювати діагностику, моніторинг і оцінювання якості набутих знань і сформованих вмінь з інформатики у здобувачів освіти
ПК5	Здатність розробляти та реалізовувати навчальні проєкти з інформатики, проєкти із залученням інформаційних технологій, інтегровані завдання, завдання прикладного характеру
ПК8	Здатність проектувати електронні освітні ресурси, використовувати їх у навчальному процесі, здійснювати експертне оцінювання педагогічної спроможності електронних ресурсів, їх адаптацію до вимог і потреб педагогічного процесу
Фахові програмні результати навчання	
РН4	Формулює наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, демонструє навички їх критичного аналізу, генерує нові ідеї, аргументує можливі шляхи їх вирішення та критично оцінює їх спроможність
РН5	Описує методику розробки освітніх проєктів, пояснює зміст та призначення їх етапів, аналізує спроможність управління процесом їх впровадження, прогнозує очікувані результати
РН6	Визначає і характеризує основні принципи, закони та методики науково-педагогічних досліджень; описує апарат науково-педагогічного дослідження, демонструє навички презентації результатів науково-педагогічного дослідження
РН7	Визначає, аналізує та характеризує педагогічні інновації, демонструє вміння їх практичного застосування у професійній діяльності
Предметні програмні результати навчання	
ПРН1	Розуміє концептуальні засади освіти в галузі інформатики та методики її викладання у закладах освіти, тенденції розвитку інформатики й інформатизації суспільства
ПРН2	Демонструє теоретичні знання і практичні вміння щодо формування у здобувачів освіти базових і предметних інформатичних компетентностей
ПРН3	Проявляє здатність до пошуку додаткової інформації, її самостійного опрацювання з метою поглиблення знань предметної області
ПРН4	Розуміє і визначає специфіку викладання інформатики у профільній школі, демонструє вміння організації навчального процесу з інформатики у профільних класах

ПРН5	Володіє вміннями розв'язку задач шкільного курсу інформатики різних профілів і вибіркового модулів, вміє аналізувати та оцінювати ефективність їх розв'язку
ПРН6	Вміє розробляти діагностичний інструментарій та проводити діагностику, моніторинг і оцінювання якості набутих знань і сформованих умінь з інформатики у здобувачів освіти
ПРН7	Вміє розробляти і реалізовувати навчальні проєкти з інформатики та проєкти із залученням інформаційних технологій
ПРН8	Вміє розробляти інтегровані завдання та завдання прикладного характеру, використовувати у навчальному процесі

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
ЕКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
4	120	20/4	20/4	80/112	1	1	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Загалом	У тому числі			Загалом	У тому числі		
		Лекц.	Практ.	Сам.		Лекц.	Практ.	Сам.
Тема 1. Наукове дослідження як форма розвитку науки і технологія застосування методологічних засобів	20	4	4	12	20	2	0	18
Тема 2. Методологія науки як основа наукового дослідження	16	2	2	12	16	2	0	14
Тема 3. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.	16	2	2	12	16	0	2	14
Тема 4. Наукове дослідження як процес, його логіка та етапи проведення.	16	4	4	8	16	0	2	14
Тема 5. Інтелектуальна власність та патентознавство.	16	2	2	12	16	0	0	16
Тема 6. Оформлення та апробація результатів наукового дослідження.	16	2	2	12	16	0	0	16
Тема 7. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження.	20	4	4	12	20	0	0	20
Загалом	120	20	20	80	120	4	4	112
Підсумковий контроль – залік								

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням платформ онлайн навчання на основі інформаційних систем Moodle або Google Classroom. Виконання практичних робіт та проведення індивідуального тестування, забезпечується за допомогою існуючих в університеті комп'ютерних класів, бібліотеки та платформ онлайн навчання на основі інформаційних систем Moodle або Google Classroom.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Назва теми	Кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма
Тема 1. Наукове дослідження як форма розвитку науки і технологія застосування методологічних засобів Поняття праворозуміння, його значення для юридичної науки та практики. Тип праворозуміння як парадигма. Основні теоретичні підходи до праворозуміння. Причини та умови множинності підходів до праворозуміння. Основні характеристики сучасних підходів до праворозуміння.	12	18
Тема 2. Методологія науки як основа наукового дослідження Історичний метод. Психологічний метод. Метод конкретно-соціологічного дослідження. Інституціональний метод. Математичні та статистичні методи. Кібернетичний та інші методи технічних наук.	12	14
Тема 3. Інформаційне забезпечення наукових досліджень Електронні ресурси, пошукові системи мережі Інтернет. Нормативно-правові документи. Матеріали юридичної практики. Правова статистика. Організація роботи з науково-теоретичними та емпіричними джерелами. Пошук, відбір та опрацювання джерельної бази дослідження. Основні правила посилання і цитування. Оформлення списку використаних джерел і літератури (вимоги ДСТУ).	12	14
Тема 4. Наукове дослідження як процес, його логіка та етапи проведення Поняття наукової гіпотези. Види наукових гіпотез. Етапи розробки наукової гіпотези. Постановка і формулювання наукової гіпотези. Способи підтвердження наукової гіпотези (теоретичні та експериментальні дослідження). Наукове обґрунтування та наукові пояснення. Наукова гіпотеза і наукова теорія.	8	14
Тема 5. Інтелектуальна власність та патентознавство. Інтелектуальна власність. Захист прав інтелектуальної власності. Авторське право та суміжні права. Договори у сфері інтелектуальної власності. Патентознавство та набуття прав. Правова охорона результатів науково-технічної творчості. Реєстрація прав на винаходи та корисні моделі.	12	16
Тема 6. Оформлення та апробація результатів наукового дослідження Форми наукових праць: тези доповідей, наукові статті, монографії, дисертації. Система фахової періодики для публікації результатів дослідження. Наукові семінари, конференції, конгреси. Спеціалізована комунікація через Інтернет, наукові спільноти.	12	16

Тема 7. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження Вимоги до змісту магістерської роботи. Актуальність дослідження. Вибір об'єкта та предмета дослідження. Мета і завдання дослідження. Новизна і практичне значення дослідження. Зміст дослідження. Логічна послідовність викладу матеріалу. Наукові висновки та пропозиції автора дослідження. Вимоги до оформлення магістерської роботи.	12	20
Загалом	80	112

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Види контролю		Складові оцінювання
Поточний контроль та тестування, які здійснюються у ході проведення практичних занять, консультацій та відпрацювань		80%
Підсумковий контроль, який здійснюється у ході проведення заліку		20%
Методи діагностики знань (контролю)	Фронтальне опитування, тестові завдання, робота у групах, розв'язання практичних завдань, заліку	

8. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на практичних заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	35
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Індивідуальне тестування	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка результатів виконання тесту	35
Виконання індивідуальних завдань (дослідна робота здобувача)			
1.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять, наукових конференцій та круглих столів.	10
Разом балів за поточний контроль			80
Підсумковий контроль – залік			20
Загалом балів			100

9. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

«Відмінно» / «Зараховано» (А) – від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вмє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, на підсумковому контролі демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та практичних заняттях, під час яких виконував усі поставленні завдання та давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, виконав завдання до самостійної роботи, проявляв активність у науково-дослідній роботі.

«Добре» / «Зараховано» (В) – від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу на підсумковому контролі, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та практичних заняттях, під час яких виконував усі поставленні завдання та давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, виконав завдання до самостійної роботи, проявляв активність і творчість у науково-дослідній роботі.

«Добре» / «Зараховано» (С) – від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу на підсумковому контролі, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність виконаних завдань до самостійної роботи та активність у науково-дослідній роботі.

«Задовільно» / «Зараховано» (D) – від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та практичних заняттях, на підсумковому контролі володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність виконаних завдань до самостійної роботи.

«Задовільно» / «Зараховано» (Е) – від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та практичних заняттях, на підсумковому контролі володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, виконав не всі завдання до самостійної роботи.

«Незадовільно з можливістю повторного складання» / «Не зараховано» (FX) – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

«Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «Не зараховано» (F) – від 1 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	Зараховано
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	Зараховано
60-63	E		
35-59	Fx	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F		

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Захаркевич О.В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Для студ. вищ. навч. закл. / О.В. Захаркевич, Г.С. Швець, О.М. Сарана. Хмельницький : ХНУ, 2013. 223 с.
2. Ківалова Т. С. Кваліфікаційна робота юриста: методика написання та захисту [Текст] : навч. посібник / Т. С. Ківалова, Т. Р. Короткий, М. А. Польовий. Одеса : Фенікс, 2011. 362 с.
3. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
4. Методологія та організація правничого наукового дослідження : навч.-метод. реком. Для здобувачів 3-го рівня «Д-р філософії» (PhD) зі спец. 081 «Право» [Електронне видання] / Д. Манько ; Міжнар. гуман. ун-т. Одеса : Фенікс, 2022. 39 с.
5. Худа Ж.В. Конспект лекцій з дисципліни «Основи векторного і тензорного аналізу» – Кам'янське, ДДТУ, 2019. 65 с.

Допоміжна

6. Manko, D. G. (2019) Methodological basis of the research of legal algorithms. Theoretical and practical problems of the legal regulation of social relations : collective monograph / V. V. Abroskin, S. S. Andreichenko V. V. Bondar, G. V. Chebotareva, etc. Lviv-Toruń : Liha-Pres, 2019. P. 190-207. DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-177-3/190-207>
7. Азарян А.А. Основи наукових досліджень : навч. посіб. для студ.вищ. навч. закл. / А.А. Азарян, Р.С. Азарян. Кривий Ріг : Вид.центр КТУ, 2010. 231 с.
8. Манько Д. Г. Щодо вдосконалення технологій формалізації права: лінгво-юридичні аспекти. Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету [збірник]. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 33. С.26-29.
9. Манько Д. Г. Юридична креативістика: поняття та місце в системі юридичних наук. Правові новели. 2019. № 7. Том 2. С. 5–13. http://legalnovels.in.ua/journal/7-2_2019/3.pdf

10. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. К.: ЦУЛ, 2007. 254 с.
11. Стадніченко О.О. Основи наукових досліджень та інформаційна культура студентів : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.О. Стадніченко, І.Л. Мацегора ; ДВНЗ "Запоріж. нац. ун-т" МОН України. - Запоріжжя : [ЗНУ], 2010. 206 с.

Інформаційні ресурси

12. Електронний каталог Національної парламентської бібліотеки України [політемат. база даних містить відом. про вітчизн. та зарубіж. кн., брош., що надходять у фонд НПБ України]. Київ: Нац. парлам. б-ка України, 2002-2023. URL: catalogue.nplu.org.
13. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського Київ: НБУВ, 2013-2023. URL: www.nbuv.gov.ua
14. Український інститут інтелектуальної власності. Київ: УІПВ, 2023. URL: <http://www.uipv.org>.